

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva ako národný antidiskriminačný orgán a národná inštitúcia pre ľudské práva vyzýva členov krízového štábu, novozvolený parlament, členov a členky vlády, ako aj jej predsedu, aby pri hľadaní vhodných riešení súčasnej situácie nezabúdali na ochranu základných ľudských práv a ochranu všetkých zraniteľných skupín obyvateľstva.

Koronavírus bezprecedentným spôsobom zasiahol našu spoločnosť. Školy po celom Slovensku zatvorili svoje brány, deti majú limitovaný prístup k vzdelávaniu, viaceré fabriky pozastavili výrobu, ľudia pracujúci v kultúrnom sektore, športovci, športovkyne a mnohí ďalší, zo dňa na deň prišli o príjem, a v mnohých prípadoch čelia až existenčnej kríze.

Aj keď vírus istým spôsobom zasiahol nás všetkých, nie každý má rovnaké možnosti vyrovnáť sa s momentálnou situáciou. Ľudia z marginalizovaných rómskych komún, občania so zdravotným znevýhodnením, ľudia bez domova, seniori, deti rodičov pracujúcich v zdravotníctve a mnohí iní pociťujú dopady prijímaných opatrení oveľa výraznejšie a nie vždy je pre nich jednoduché dodržať ich bez pomoci štátu alebo komunity.

Prvoradou úlohou štátu je v súčasnej situácii ochrana života a zdravia svojich občanov, no ostatné práva, vrátane práva na rovnaké zaobchádzanie, práva na ochranu súkromia a práva na prácu, nemôžu byť neprimerane obmedzené preventívnymi opatreniami. Áno, niektoré základné práva môžu byť obmedzené v súlade s Ústavou SR na nevyhnutný čas a v nevyhnutnom rozsahu, no núdzový stav v žiadnom prípade nedáva mandát na zásahy do ľudskej dôstojnosti. Je preto nutné, aby akékoľvek obmedzenia základných práv a slobôd neprekračovali hranice nevyhnutnosti a primeranosti, a dbali na dodržiavanie zásady rovného zaobchádzania.

Po mesiacoch predvolebnej kampane, dlhých koalíčných rokovaníach a náročných kompromisoch ste prevzali krajinu v čase núdzového stavu. Vieme, že úloha, ktorú máte pred sebou nie je ľahká. Rozumieme, že riešenie súčasnej situácie sa nezaobíde bez ďalších kompromisov. Nemôžte však dovoliť, aby sa z kompromisného „neriešenia kultúrno-etických otázok“ stalo zanedbávanie ochrany základných ľudských práv a slobôd.

V čase, kedy záleží od nás všetkých, akým spôsobom sa bude šírenie vírusu na Slovensku vyvíjať, musíme zabezpečiť, aby nikto nebol vynechaný zo spoluúčasti na opatreniach štátu. Je preto nutné, aby všetky informácie o pripravovaných opatreniach a obmedzeniach základných práv a slobôd boli dostupné aj v jazykoch národnostných a etnických menšín, a vo vhodných formách pre osoby so zdravotným postihnutím.

Hrozba choroby COVID-19 ovplyvňuje celú spoločnosť, no je na nás, či dovoľíme, aby nám zobrala našu ľudskosť. Nedopustíme, aby pomoc a ochranu vystriedala represia. Práve teraz je čas na to, aby sme ukázali, že sme tolerantná spoločnosť, že sme štát nás všetkých.

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva vyzýva všetkých poslancov a poslankyne NR SR, vládu SR ako aj jej predsedu, krízové štáby, ale aj Vás všetkých – nedovoľme, aby nám vírus zobral našu ľudskosť. Využime túto šancu na vytvorenie tolerantnejšej, inkluzívnejšej a ľudskejšej spoločnosti pre všetkých.